

KOMENTÁŘ

21. 1. 2025

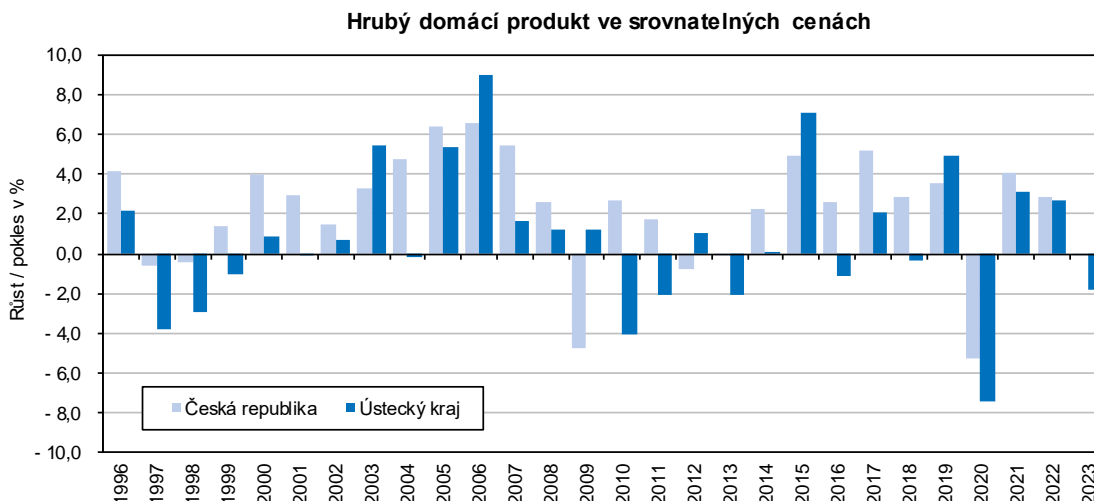
Ekonomický vývoj v Ústeckém kraji v roce 2023

Hrubý domácí produkt dosáhl v roce 2023 v Ústeckém kraji hodnoty 419,1 mld. Kč. Meziročně objem HDP v běžných cenách neboli nominálně vzrostl o 8,4 %, reálně poklesl o 1,8 %. Výkonnost (produktivita) regionu byla proti roku 2022 vyšší o 8,5 %.

Regionální hrubý domácí produkt (HDP)

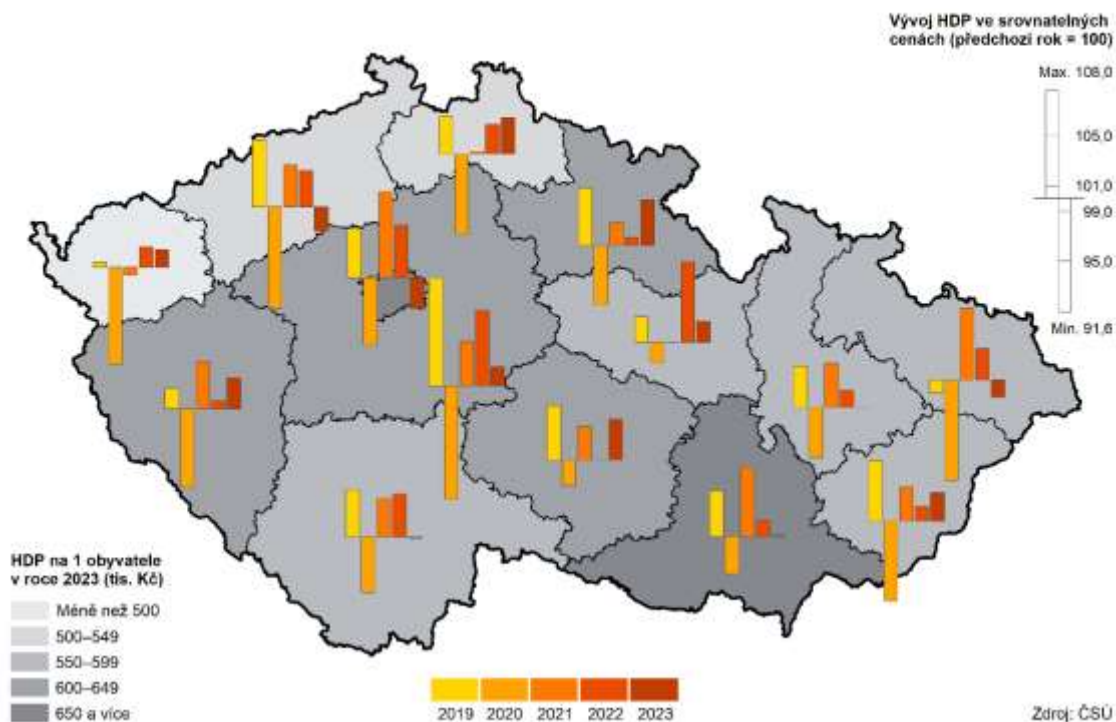
Hrubý domácí produkt je jedním ze základních ukazatelů hodnocení výkonnosti ekonomiky na daném území. Představuje souhrn hodnot přidaných zpracováním ve všech odvětvích považovaných v systému národního účetnictví za produktivní (tj. včetně služeb tržní i netržní povahy) a čistých daní z produktů (bez dotací).

Vývoj kraje z dlouhodobého pohledu nejlépe popisuje hrubý domácí produkt **ve srovnatelných cenách** (tzn. po očištění od inflace). V roce 2023 meziročně vzrostl ve většině krajů republiky s výjimkou 4 krajů – nejvyšší pokles evidovali v hlavním městě Praze (o 2,3 %), následovaném Ústeckým a Moravskoslezským krajem (pokles o 1,8 resp. o 1,3 %), nejnižší pokles zaznamenali v Jihočeském kraji (o 0,1 %). Nejrychleji se, u 10 krajů s meziročním růstem, ekonomika reálně vyvíjela v Královéhradeckém kraji a v Kraji Vysočina (nárůst o 3,4 resp. o 3,0 %). Meziroční celorepublikový pokles HDP představoval 0,1 %.

KOMENTÁŘ

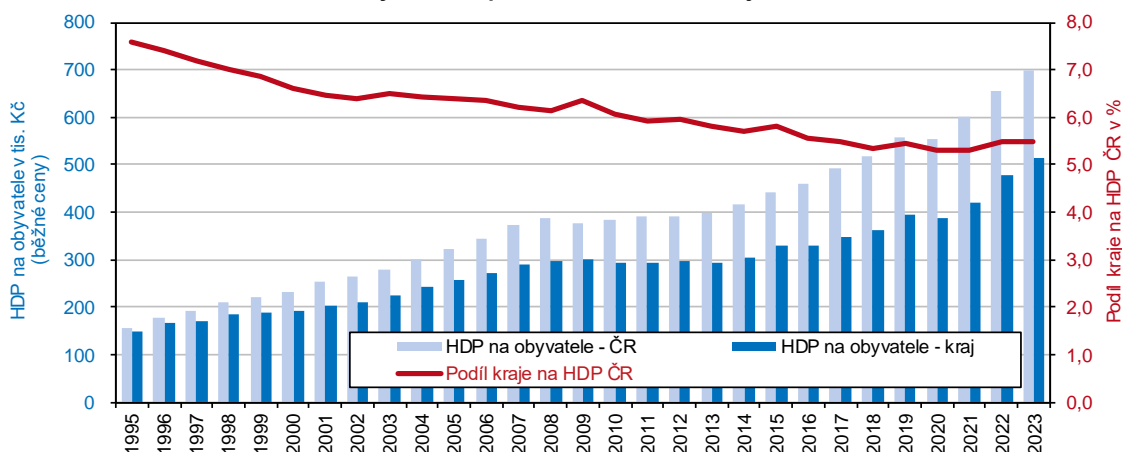
Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2019 až 2023

Regionální hrubý domácí produkt Ústeckého kraje dosáhl v roce 2023 **v běžných cenách** hodnoty **419 061 mil. Kč** a byl od roku 1995 nejvyšší. K nominálnímu růstu došlo ve všech krajích republiky, v Ústeckém kraji představoval 8,4 % a byl mezi kraji pátý nejnižší. Úloha kraje v rámci republiky postupně klesala, v letech 2022 a 2023 se kraj na tvorbě HDP ČR podílel 5,5 %, proti 7,6 % v roce 1995. Za posledních 29 let byl podíl kraje na HDP ČR nejnižší v letech 2020 a 2021 a dosáhl shodně 5,3 %. V mezikrajovém srovnání je pořadí podílu Ústeckého kraje na ČR trvale páté nejvyšší.

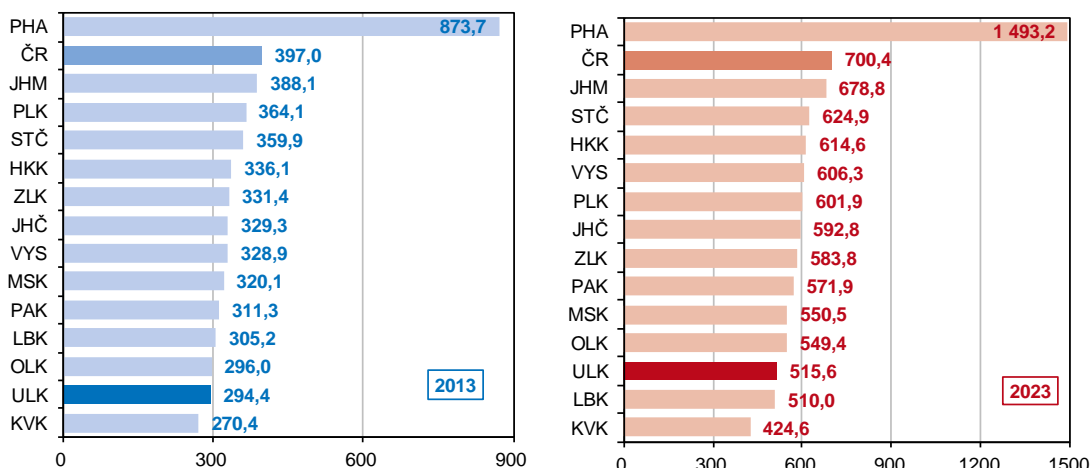
KOMENTÁŘ

Hrubý domácí produkt v Ústeckém kraji a v ČR

HDP v přepočtu na 1 obyvatele Ústeckého kraje meziročně rostl téměř ve všech letech s výjimkou roku 2010, 2013, 2016 a 2020, kdy došlo k meziročnímu poklesu. V roce 2023 zaznamenal objem HDP na obyvatele hodnotou **515 592 tis. Kč**, nárůst proti roku 2022 o 8,0 %. Postavení kraje v mezikrajovém srovnání se od roku 1995, kdy Ústecký kraj zaujímal pátou nejvyšší příčku, výrazně zhoršilo. V posledních dvou letech byl HDP na obyvatele Ústeckého kraje třetí nejnižší a v letech 2013 až 2021 obsadil až třináctou pozici, v těchto letech se jednalo o nejhorší umístění od roku 1995. Zatímco HDP na 1 obyvatele byl v Ústeckém kraji oproti ČR v roce 1995 nižší pouze o 5,1 %, v roce 2023 se jednalo o 26,4 %.

Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (v tis. Kč, běžné ceny)

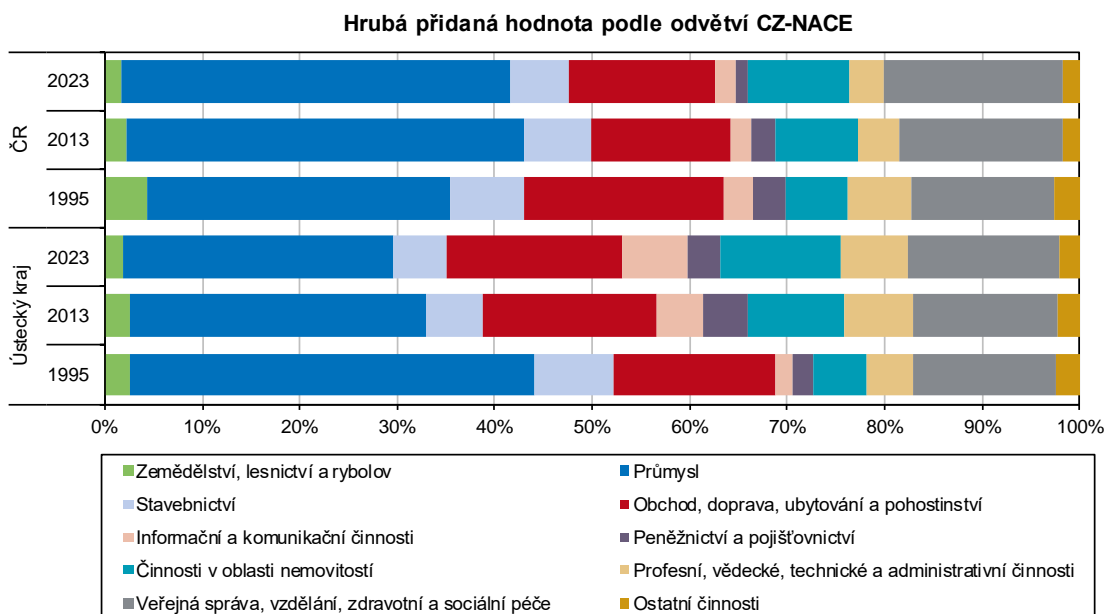
Výkonnost (produktivita) regionu, počítaná jako podíl **HDP na 1 zaměstnaného** (zaměstnaní celkem vč. sebezaměstnaných podle místa pracoviště), se v posledním roce proti roku 2022 zvýšila, a to o 8,5 %. K meziročnímu nárůstu došlo v kraji od roku 1995 ve většině let s výjimkou let 2008, 2010, 2013, 2016 a 2020, kdy produktivita meziročně poklesla. Zatímco

KOMENTÁŘ

výkonnost Ústeckého kraje byla v mezikrajovém srovnání v letech 1995 až 2000 druhá nebo třetí nejvyšší, v letech 2017 až 2023 byla druhá nebo třetí nejnižší. V roce 2023 byla při hodnotě **1 178 661 Kč** na zaměstnaného nejvyšší od roku 1995.

Hrubá přidaná hodnota (HPH)

Meziroční růst HDP Ústeckého kraje v roce 2023 ovlivnil vývoj **hrubé přidané hodnoty (HPH)**¹. Celkový objem HPH dosáhl **v roce 2023** v Ústeckém kraji **384 794 mil. Kč** a byl za posledních 29 let nejvyšší. Proti předchozímu roku vzrostl objem HPH v kraji o 9,3 %. Nárůst jsme zaznamenali ve většině odvětví kromě zemědělství, lesnictví a rybnářství, kde došlo k meziročnímu poklesu o 4,4 %, k poklesu o 1,0 % došlo i u zpracovatelského průmyslu.

V sektorové skladbě ekonomiky Ústeckého kraje **klesal** ve většině let **podíl primárního** sektoru (zemědělství, lesnictví a rybnářství; těžba a dobývání). V roce 1995 představoval 2,6 % na HPH kraje, v letech 2018 až 2022 se jeho podíl ustálil na 1,8 a 1,9 % HPH kraje, ale v roce 2023 znovu poklesl na 1,7 %. Meziroční pokles podílu primárního sektoru mezi roky 2023 a 2022 zaznamenali ve všech krajích, z toho v Ústeckém kraji byl třetí nejnižší.

Zastoupení **sekundárního** sektoru se v kraji po většinu let pohybovalo na 45–50 % hrubé přidané hodnoty a v průběhu let se zásadně neměnilo. Nejnižší podíl jsme zaznamenali v letech 2020 a 2021, když na sekundární sektor (průmysl a stavebnictví) připadlo 41,6 resp. 42,0 % HPH kraje. V roce 2023 jeho podíl představoval 45,9 %. Proti celorepublikové úrovni byl v roce 2023 podíl sekundárního sektoru na HPH Ústeckého kraje vyšší o 12,8 procentních bodů

¹ Ukazatel, který vyjadřuje rozdíl mezi celkovou produkcí zboží a služeb a mezi spotřebou jednotlivých odvětví v daném regionu.

KOMENTÁŘ

(p. b.). Podíl sekundárního sektoru na HPH Ústeckého kraje patří dlouhodobě mezi nejvyšší v porovnání s ostatními kraji, v letech 2022 a 2023 byl nejvyšší.

Podíl **terciárního sektoru** (doprava a služby) se v Ústeckém kraji dlouhodobě pohyboval v relacích 48–56 %. V letech 2020 a 2021 jeho zastoupení na HPH kraje bylo nejvyšší a představovalo 56,5 resp. 56,2 %, v letech 2022 a 2023 došlo k poklesu na 53,4 resp. 52,4 %. V mezikrajovém srovnání v letech 2022 a 2023 se svým podílem řadil Ústecký kraj na druhé nejnižší místo, za celostátním průměrem zaostával o 12,3 resp. o 12,6 p. b.

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK)

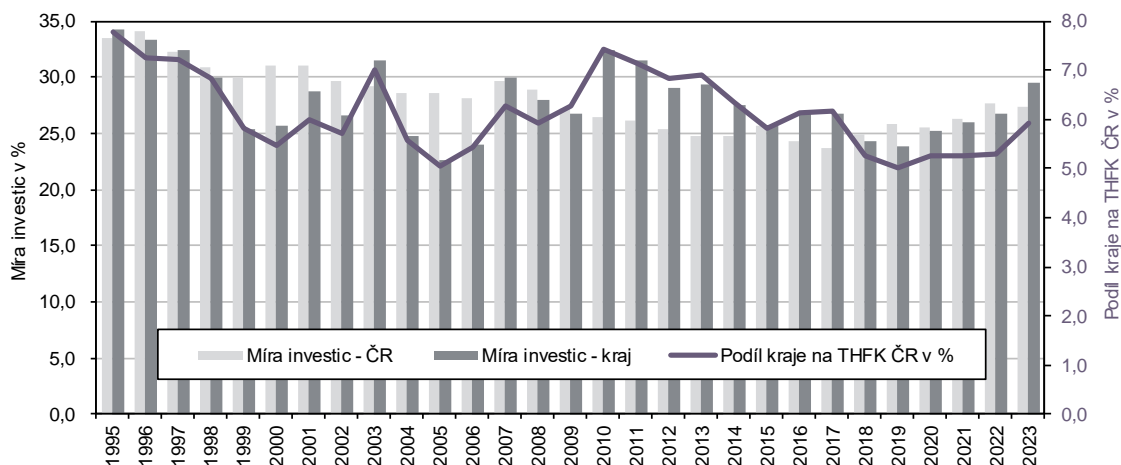
Vývoj investiční aktivity v regionálním členění (např. nové investice, rekonstrukce, modernizace, nákupy) představuje **tvorba hrubého fixního kapitálu**, která dosáhla nejvyšší hodnoty v posledním sledovaném roce, v roce 2023, a to jak absolutně, tak na 1 obyvatele kraje. V roce 2023 se **THFK na obyvatele** Ústeckého kraje řadila na osmou nejvyšší příčku mezi kraji. Nejlepší pozici za posledních 29 let obsadil Ústecký kraj v roce 2010, kdy THFK na obyvatele byla třetí nejvyšší mezi kraji. Ve všech letech byla hodnota regionálního THFK na obyvatele pod republikovým průměrem. V roce 1995 byla THFK na obyvatele v kraji nižší o 1,5 tisíc Kč proti průměru ČR, zatímco v roce 2023 připadalo na 1 obyvatele Ústeckého kraje o 39,4 tisíc Kč méně než na 1 obyvatele celé České republiky. Nejvyšší rozdíl mezi obyvatelem Ústeckého kraje a celé ČR jsme evidovali v roce 2022, a to o 53,7 tisíc Kč.

V roce 2023 dosáhl celkový objem THFK v běžných cenách **123 381 mil. Kč** a na celkové tvorbě hrubého fixního kapitálu České republiky se podílel 5,9 %. V mezikrajovém srovnání je podíl kraje na ČR od roku 2007 **pátý nejvyšší**, ale jeho podíl na THFK ČR klesá (v roce 1995 představoval 7,8 %). V roce 2023 připadlo přepočtu **na 1 obyvatele** kraje **151 802 Kč** THFK, jednalo se o rekordní úroveň od roku 1995.

Nejvyšší míra investování (podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu) v Ústeckém kraji proběhla v letech 1995 (34,3 %) a 1996, kdy do tvorby hrubého fixního kapitálu směřovalo 33,3 % HDP kraje, nejnižší úroveň dosáhla v roce 2005, a to 22,6 %. V roce 2023 představovala míra investování 29,4 % a byla devátá nejvyšší od roku 1995. Míra investic v kraji byla během let 1995 až 2023 celkem 13x nad průměrem České republiky (1995, 1997, 2003, 2007, v letech 2010 až 2017 a v roce 2023). Míra investic mezi roky 2023 a 1995 poklesla v Ústeckém kraji o 4,8 p. b., v celé ČR to bylo o 6,2 p. b.

KOMENTÁŘ

Míra investic¹⁾ v Ústeckém kraji a v ČR

¹⁾ míra investic = podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD)

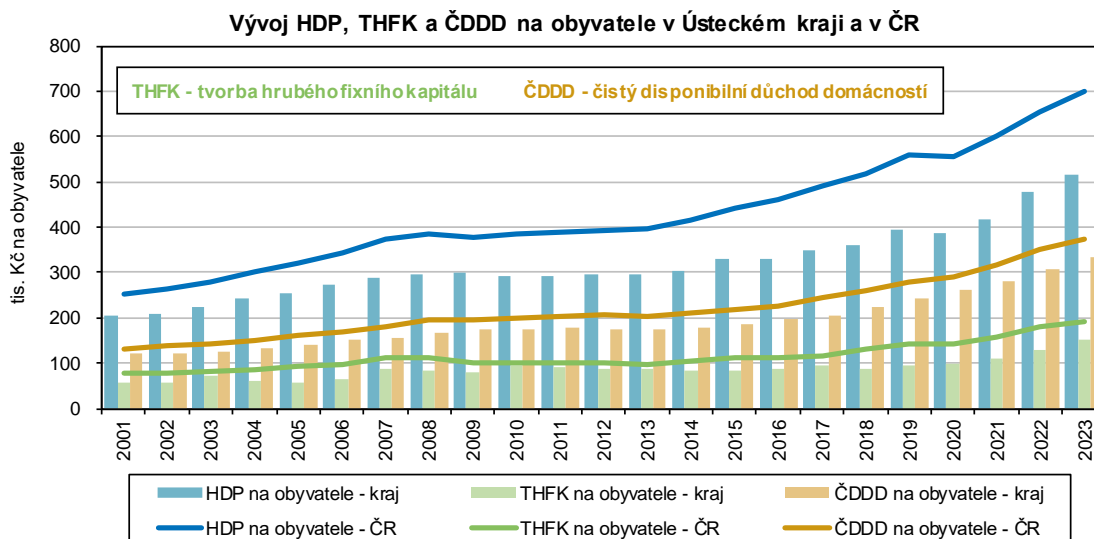
Nejvyšší čistý disponibilní důchod domácností, ukazatel, který je využíván pro hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností trvale bydlících v daném regionu, **připadl** v Ústeckém kraji v absolutní výši **na rok 2023**, když **celkový objem ČDDD** dosáhl **271 484 mil. Kč**. Nejvyšší od roku 1995 byl i objem ČDDD v přepočtu **na 1 obyvatele**, činil **334 021 Kč**. Zatímco v roce 1995 byl relativní důchod na 1 obyvatele Ústeckého kraje pátý nejvyšší mezi kraji, od roku 2002 do roku 2023 obsazoval střídavě poslední nebo předposlední příčku s výjimkou roku 2020, kdy byl ČDDD na obyvatele mezi kraji čtvrtý nejnižší. V porovnání s republikovým průměrem, kde ČDDD na obyvatele dosáhl v roce 2023 hodnoty 374,4 tis. Kč, byl relativní důchod obyvatele Ústeckého kraje o 40,4 tis. Kč nižší. Přitom v roce 1995 činil rozdíl mezi krajským a republikovým relativním důchodem na obyvatele pouhých 524 Kč.

Porovnání vývoje HDP a ČDDD na obyvatele

Regionální HDP lze posuzovat jak z pohledu jeho tvorby, kdy hlavní složkou je hrubá přidaná hodnota jednotlivých odvětví, tak z hlediska rozdělení (přerozdělení) HDP, kde podstatnou část tvoří příjmy domácností.

V zájmu srovnatelnosti vývoje v Česka a Ústeckého kraje jsou v následujícím grafu zobrazeny přepočtené údaje na 1 obyvatele (i s vědomím toho, že se na tvorbě HDP podílejí i cizinci a není zohledněna mezikrajská dojíždka za prací). Graf zahrnuje též vývoj tvorby hrubého fixního kapitálu, přestože s rozdělením HDP souvisí pouze zprostředkovaně.

KOMENTÁŘ

Z uvedeného grafu je patrné, že vývoj všech tří ukazatelů je jak v ČR, tak v Ústeckém kraji obdobný, ale dosahované republikové hodnoty jsou vyšší. Zaostávání kraje za republikovým průměrem je nižší u důchodů domácností než u HDP.

Poznámka:

V roce 2024 byla provedena mimořádná revize ročních národních účtů, která se týkala celé časové řady. Údaje za rok 2023 vycházejí z notifikační verze ročních národních účtů, údaje za rok 2022 z verze semidefinitivní. V souladu s revizemi ročních národních účtů byly revidovány rovněž regionální makroekonomické ukazatele.

Další informace obsahuje:

[Databáze regionálních účtů](#)

Kontakt:

Růžena Funková
Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem
Tel.: 605 452 027
E-mail: ruzena.funkova@csu.gov.cz